

Mihail Stan
Florin Ioniță
Marilena Lascăr

*Limba și
literatura
română
pentru pregătirea*

**Evaluării
Naționale
2018**

clasa a VIII-a

Cuvânt-înainte	9
----------------------	---

PARTEA I

• „CE TREBUIE SĂ ȘTIU?“, „CUM TREBUIE SĂ FAC?“ – sinteze și aplicații	13
I. Fonetică.	13
A. Sunet. Literă. Corespondența dintre litere și sunete	13
B. Vocale. Semivocale. Diftongi. Triftongi. Hiati	14
C. Silaba. Despărțirea cuvintelor în silabe	15
<i>Aplicații I. Fonetică</i>	15
II. Lexic/vocabular	18
A. Cuvântul	18
B. Sensul cuvântului și contextul	19
C. Mijloacele de îmbogățire a vocabularului	20
C.1. Derivarea	20
C.2. Compunerea	24
C.3. Conversiunea	25
D. Sinonime, antonime, omonime, paronime	27
D.1. Sinonime	27
D.2. Antonime	28
D.3. Omonime	29
D.4. Paronime	29
E. Greșeli de exprimare. Cacofonia. Pleonasmul	30
<i>Aplicații II. Lexic/vocabular</i>	31
III. Morfosintaxă.	33
A. Observații asupra substantivului.	34
B. Conversiunea pronumelui în adjectiv pronominal	36
C. Numeralul. Valori de întrebuințare morfologică	38
D. Verbele copulative	39

E. Prepoziția și locuțiunea prepozițională	40
F. Conjunția și locuțiunea conjuncțională	41
F.1. Conjunții și locuțiuni conjuncționale coordonatoare	41
F.2. Conjunții și locuțiuni conjuncționale subordonatoare	42
G. Adverbele și locuțiunile adverbiale predicative	43
H. Funcțiile sintactice ale verbelor la moduri nepersonale	44
I. Expansiunea și contragerea	45
J. Observații asupra subiectului	47
K. Observații asupra atributului	50
L. Observații asupra subordonatei predicative	54
M. Observații asupra unor complemente	55
M.1. Complementele necircumstanțiale	56
M.2. Complementele circumstanțiale	57
N. Construcții de fraze	59
<i>Aplicații III. Morfosintaxă.</i>	60
IV. Lectură și noțiuni de teorie literară	62
A. Textul literar și textul nonliterar	62
B. Despre cum se citește un text literar sau nonliterar	64
C. Cerințe și răspuns. Înțelegerea baremului	65
D. Despre principalele moduri de expunere	67
D.1. Descrierea	68
D.2. Narațiunea. Opera epică	69
D.3. Dialogul	72
E. Despre eul liric	73
<i>Aplicații IV. Noțiuni de teorie literară.</i>	74
F. Redactarea diferitelor tipuri de texte. Rezumatul. Caracterizarea unui personaj. Textul descriptiv. Textul narativ. Textul de tip argumentativ	78
F.1. Rezumatul	79
<i>Aplicații IV. Rezumatul</i>	80
F.2. Caracterizarea unui personaj	84
<i>Aplicații IV. Caracterizarea personajului</i>	85
F.3. Redactarea unui text descriptiv	87
<i>Aplicații IV. Textul descriptiv</i>	89
F.4. Redactarea unui text narativ	90
<i>Aplicații IV. Textul narativ</i>	91
F.5. Redactarea unui text de tip argumentativ	92
<i>Aplicații IV. Textul argumentativ</i>	93
G. Genuri literare. Opera lirică, epică și dramatică	94
G.1. Genul liric	94
<i>Aplicații IV. Genul liric</i>	96

G.2. Genul epic	98
<i>Aplicații IV. Genul epic</i>	100
G.3. Genul dramatic	102
<i>Aplicații IV. Textul dramatic</i>	105
H. Specii literare studiate. Doina. Balada. Basmul.	
Pastelul. Fabula. Schița. Nuvela. Romanul	108
H.1. Doina (populară)	108
<i>Aplicații IV. Doina</i>	110
H.2. Balada populară	112
<i>Aplicații IV. Balada populară</i>	115
H.3. Basmul popular	117
<i>Aplicații IV. Basmul popular</i>	119
H.4. Pastelul	121
<i>Aplicații IV. Pastelul</i>	124
H.5. Fabula	126
<i>Aplicații IV. Fabula</i>	128
H.6. Schița	132
<i>Aplicații IV. Schița</i>	132
H.7. Nuvela	135
H.8. Romanul	137
I. Semnificația titlului	138
<i>Aplicații IV. Semnificația titlului</i>	141
J. Mesajul/Semnificația mesajului	142
<i>Aplicații IV. Mesajul/Semnificația mesajului</i>	144
• BAREME ȘI RĂSPUNSURI	147

PARTEA A II-A

• MODELE DE SUBIECTE (40 de variante)	153
• BAREME DE CORECTARE ȘI DE NOTARE	267

Programa pentru disciplina Limba și literatura română,
Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a – 2018 341

„CE TREBUIE SĂ ȘTIU?“, „CUM TREBUIE SĂ FAC?“ – sinteze și aplicații

I. FONETICĂ

A. SUNET. LITERĂ. CORESPONDENȚA DINTRE LITERE ȘI SUNETE

1. Alfabetul limbii române are 31 de litere (9 litere-vocale: *a, ă, â, e, i, î, o, u, y*, dintre care literele-vocale: *e, i, o, u, y* pot fi și semivocale, și 22 de litere-consoane).

2. Litera *e* poate fi vocală, semivocală sau literă ajutătoare:
– când este vocală, se scrie și se pronunță ca atare (*elev, element, electoral, eminent...*) sau transcrie diftongul *ie* (se scrie *e* și se pronunță *ie* în cuvinte de tipul: *el, ele, este, ești...*);
– când este semivocală, se scrie și se pronunță *e* (*avea, beat, citea...*) sau se scrie *e* și se pronunță *i* (*aceea, ea, insinuează...*);
– ca literă ajutătoare/cu valoare fonetică zero, apare în grupurile: *ce, ge, che, ghe* + vocala *a* (*ceapă, geam, cheamă, veghea...*; *e + a* nu formează un diftong).

3. Litera *i* poate fi vocală, vocală nesilabică/„*i*“ șoptit, semivocală sau literă ajutătoare:
– când este vocală, se scrie și se pronunță ca atare (*aripă, binoclu, diplomat...*);
– este vocală nesilabică/„*i*“ șoptit atunci când este folosită ca literă finală: *azi, beri, cărți, câți, însuși, însuși, totuși* etc. sau când apare în elementele de compunere: *câteș*î*-, fieș*î*-, oareș*î*-, or*î*-* + consoană: *câteșitrei, fieșicare, oareșicare, orice, oricând, oricui...*);
– când este semivocală, apare în diftongi (*iar, ied, iubesc, ai, copii, văzui...*) sau în triftongi (*creioane, mi-au trimis...*);
– ca literă ajutătoare/cu valoare fonetică zero poate apărea în grupurile: *ci, gi, chi, ghi*, când grupurile sunt urmate de o vocală (*ciot, ciur, Giurăscu, chiar, ghiul...*; *i + vocală* nu formează un diftong) sau când acestea se află la sfârșitul unui cuvânt și nu formează o silabă distinctă (*duci, dragi, unchi...*).

4. Litera *h* poate fi consoană (*haz, har, horă, șah...*), dar și literă ajutătoare/cu valoare fonetică zero, în combinațiile: *che, chi, ghe, ghi* (*chemare, chinuit, veghe, ghicitoare...*).

5. Litera *x* transpune următoarele grupuri de sunete: *cs* (*axă, boxer, fix, taxi...*) sau *gz*: (*examen, exercițiu, exemplu, exil...*); a nu se confunda cu situația în care apare scris grupul *cs* (*catadicsi, cocs, îmbâcsit, rucsac...*) sau cu ortografierea diferită la singular și plural *x/cș* (*complex/complecși, fix/ficși, ortodox/ortodocși, prolix/prolicși...*).

6. Literele *k, q, w, y* apar, de obicei, în cuvinte străine sau în compuse (*kilogram, kilocalorie, kitsch, quasar, weekend, whisky, yankeu, yoga...*).

7. Grupurile de litere *ce, ci, ge, gi* transcriu un singur sunet (generic denumit „i” *consonantic*) când sunt urmate de o vocală (*ceapă, ciorbă, geam, giuvaier...*; *e* sau *i* + vocală nu formează diftong) sau când se află la sfârșitul cuvântului și nu formează singure o silabă distinctă (*atunci, bici, ajungi...*); dacă formează singure o silabă distinctă, grupurile nu mai sunt „i” *consonantic* (*ajunge = a-jun-ge = 6 litere + 6 sunete*).

8. Grupurile de litere *che, chi, ghe, ghi* transcriu un singur sunet (generic denumit „i” *consonantic*) când sunt urmate de o vocală (*cheamă, chiar, gheață, ghiozdan...*; *e* sau *i* + vocală nu formează un diftong, iar *h* este literă ajutătoare) sau când se află la sfârșitul cuvântului și nu formează singure o silabă distinctă (*trunchi, unchi, urechi...*); dacă formează singure o silabă distinctă, grupurile nu mai sunt „i” *consonantic* (*veghe = ve-ghe = 5 litere + 4 sunete, întrucât h este literă ajutătoare*).

Atenție! Situația specială a grupurilor *ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi* poate provoca nedorite confuzii în stabilirea unor diftongi sau triftongi și în identificarea tipului conjugării unor verbe:

- *Gheorghe = Gheor-ghe = 8 litere + 5 sunete* (grupul *ghe* din prima silabă transcrie un singur sunet, denumit generic „i” *consonantic*, *h* și *e* sunt litere ajutătoare, iar *e + o* nu formează un diftong; grupul *ghe* din a doua silabă nu mai este „i” *consonantic*, *h* rămâne literă ajutătoare, iar *e* este vocală);

- *vegheau = ve-gheau = 7 litere + 5 sunete* (grupul *ghe* formează un singur sunet, denumit „i” *consonantic*, în care *e* și *h* sunt litere ajutătoare; în cuvânt nu există un triftong, ci diftongul *au*);

- *a veghea, a îngenunchea...* nu sunt verbe de conjugarea a II-a (conțin grupul *ghe* în situația amintită), ci de conjugarea I, ca și verbele de tipul *a lucra*.

B. VOCALE. SEMIVOCAL. DIFTONGI. TRIFTONGI. HIAT

1. **Vocalele** sunt sunetele care se pronunță independent (*a, ă, â, e, i, î, o, u, y*) și care formează o silabă singure (*a-er*), dar și însoțite de una sau mai multe consoane (*con-struc-tor*), de o semivocală (diftong: *oa-ie*), de două semivocale (triftong: *cre-ioa-ne*) sau de combinația consoană/consoane + semivocală (*mai-că, leoar-că*); sunetele *a, ă, â, î* sunt, totdeauna, vocale, iar sunetele *e, i, o, u* sunt vocale sau semivocale, în funcție de combinațiile existente în cuvânt (*e-lev = e* vocalic; *bea = e* semivocalic).

2. **Semivocalele** (*e, i, o, u, y*) sunt sunetele pronunțate cu jumătate din durata și intensitatea unei vocale; nu pot forma singure o silabă, ci numai împreună cu o vocală (obținându-se diftongi sau triftongi: *moa-ră, le-oai-că*).

3. **Diftongii** sunt grupurile de sunete formate dintr-o semivocală + o vocală (ascendenți sau crescători: *bia-tă*) sau dintr-o vocală + o semivocală (descendenți sau descreșcători: *câi-ne*), care nu se despart în silabe diferite; pot apărea în același cuvânt (*dia-vol*) sau între două cuvinte alăturate, scrise cu cratimă și pronunțate legat, mai ales datorită ritmului rapid al vorbirii (*de-abia = de-a + bia = 2 silabe, iar e-a este diftong ascendent*).

4. **Trifongii** sunt grupurile de sunete formate dintr-o vocală + două semivocale (*ă-veau, ci-teai, tă-iai...*), care nu se despart în silabe diferite; pot apărea în același cuvânt (*le-oai-că*) sau între două cuvinte alăturate, scrise cu cratimă și pronunțate legat, mai ales datorită ritmului rapid al vorbirii (*de-au venit = de-au + ve-nit = 3 silabe, iar e-au este trifong*).

Atenție! Conform regulilor pronunțării (**DOOM²** – „în pronumele personale și în formele verbului *a fi* se scrie *e*, dar se pronunță [ie]”), cuvinte de tipul: *eu, el, ele, ești, este, e, eram, erai, era, erați...* conțin diftongi, iar pronumele *ei, dumneași...* conțin trifongii.

5. **Hiatul** este grupul de sunete format din două vocale alăturate, care se despart în silabe diferite (*a-e-ri-an, bac-te-ri-e, al-co-ol, i-de-e, po-et...*); în pronunțarea și în scrierea neîngrijită există o tendință de evitare a hiatului prin eliminarea unei vocale (*alcool, zologie...*) sau prin intercalarea unei semivocale (*ideie, poiet...*), ambele procedee fiind greșite; este corect însă procedeele pronunțării legate, în ritm rapid, a cuvintelor, ceea ce conduce la scrierea cu cratimă și la transformarea unei vocale în semivocală (*de aceea = de + a-ce-ea*, în care *e + a* sunt vocale, față de *de-aceea = de-a + ce - ea*, situație în care *e-a* este un diftong, rezultat din transformarea vocalei *e* în semivocală).

Atenție! Folosirea cratimei (semn de ortografie) în asemenea situații poate avea mai multe consecințe:

- pronunțarea legată a două cuvinte diferite (datorită ritmului rapid al vorbirii: *de abia = de-abia*);
- transformarea unei vocale în semivocală (*de a venit = de-a venit*);
- eliminarea/elidarea unei vocale (*de ar da = de-ar da/d-ar da*);
- dispariția unei silabe (*se aduce = se + a-du-ce = 4 silabe; se-aduce = se-a + du-ce = 3 silabe*);
- în poezie, procedeele sunt folosite pentru conservarea metricii (păstrarea măsurii versului și menținerea aceluiași ritm).

C. SILABA. DESPĂRȚIREA CUVINTELOR ÎN SILABE

Silaba este sunetul sau grupul de sunete pronunțat printr-un singur efort de respirație. Obligatoriu, o silabă are în componența sa o vocală și numai una (*a-cum*), la care se pot adăuga o semivocală (obținându-se un diftong: *oa-lă*), două semivocale (rezultând un trifong: *ve-deai*), de la una la patru consoane (*opt-spre-ze-ce*) sau combinații de una-două semivocale + de la una la patru consoane (*struc-tu-rii*).

Despărțirea cuvintelor în silabe are loc în conformitate cu regulile pronunțării (*silabație fonetică*) – recomandată de **DOOM²**, ediția 2005 și următoarele –, dar și în raport cu elementele constituente ale cuvântului, în situația cuvintelor compuse și a unor derivate (*silabație morfologică*). Pentru practica școlară, este necesară cunoașterea și aplicarea corectă a principalelor reguli ale *silabației fonetice* (despărțirea conform regulilor pronunțării cuvintelor).

Conform DOOM², nu se vor despărți la capăt de rând, ci se vor trece integral pe rândul următor:

- abrevierile care sunt scrise „legat”, prin blancuri, prin puncte sau prin cratimă: *a.c., d-ta, RATB/R.A.T.B., S-E...*;
- derivatele scrise cu cratimă de la abrevieri: *PNL-ist, X-ulescu...*;
- numele proprii de persoane: *Ionescu* (nu: *Io-nes-cu / Io-nescu / Iones-cu*);
- numeralele cardinale scrise cu cifre și litere: *al XX-lea, a 5-a...*

De asemenea, se recomandă să nu se separe la capăt de rând, ci să se treacă pe rândul următor:

- prenumele sau abrevierile acestora: *dumneata/d-ta, dumitale/d-tale, dumnea-voastră/dv./dvs./d-voastră...*);
- numele de familie: *Mihai Eminescu, I.L. Caragiale, B.P. Hasdeu...*;
- notațiile care au abrevieri în componența lor: *5 km, art. 3* etc.

Prezentăm mai jos **principalele reguli de despărțire a cuvintelor la capăt de rând**, într-o formă simplificată, adaptate obiectivului de învățare școlară:

1. Vocalele în hiat se despart în silabe diferite; vocalele pot fi identice: *a-le-e, al-co-ol, co-op-ta, re-e-va-lu-a, am-bi-gu-u...* sau diferite: *an-ti-a-e-ri-an, re-le-ul, e-du-ca-ți-e...*

2. Doi diftongi alăturați în cuvânt se despart în silabe diferite: *dum-nea-ei, oa-ie, ploa-ia, stea-ua...*

3. Diftongul sau triftongul se despart de vocala precedentă: *a-ce-ea, ba-ie, du-io-și-e, gă-oa-ce...; cre-ioa-ne, în-șe-uea-ză, le-oai-că, ma-iou, tă-iai...*

4. O consoană între litere-vocale trece la secvența (silaba) următoare; regula se păstrează și atunci când în fața consoanei sau după ea se află un diftong sau triftong: *a-bia, a-ce-to-nă, bă-ie-ții, ce-reau, oa-lă, lu-poi-că, i-ra-ki-an, ta-xi...*

Se procedează în mod similar și când în cuvânt se întâlnesc următoarele situații:

- *ch, gh + e* sau *i* în cuvinte românești: *a-chi-tat, un-ghi-e-ră...*;
- grupul *qu* în împrumuturi, care se pronunță [kv]: *se-quo-ia, qui-pro-quo*;
- două sau trei litere-consoane din cuvinte scrise cu grafii străine, care notează un singur sunet: *A-zer-bai-djan* (pron. *azerbaiğan*), *jiu-ji-tsu* (ortografiat *jiu-jițsu*; pron. *jiujițu*), *ke-tchup* (pron. *chečap*), *Me-dgi-di-a* (pron. *meğidia*), *ro-cker* (pron. *rokăr*), *Sa-li-gny* (pron. *saliñi*)...

5. Două litere-consoane (identice sau diferite) între litere-vocale se despart în secvențe separate; regula se păstrează și atunci când în fața celor două litere-consoane sau după ele se află un diftong sau triftong: *ac-cent, ac-tiv, as-cet, bar-că, kib-butț* (pron. *chibuț*), *în-nop-ta, os-cior, ar-zoai-că, boj-deu-că, (să) mear-gă, (să) piar-dă, trais-tă, leoar-că...*

Literele-consoane duble care notează un singur sunet se despart conform regulii de mai sus: *bu-si-ness-man, watt-me-tru*.

Nu se despart în secvențe separate literele-consoane urmate de *-i* „șoptit” (*albi, bani, cerbi, verzi* ...) sau literele-consoane duble din cuvinte cu grafii străine, care se pronunță diferit: *ca-u-di-llo* (*nobil spaniol*; pron. *caudil'o*).

6. Excepție de la regula generală a despărțirii celor două litere-consoane:

Dacă prima literă-consoană este **b, c, d, f, g, h, p, t, v**, iar a doua este **l** sau **r**, ambele consoane trec la secvența următoare: **a-bre-vi-a, a-bla-tiv, a-cla-ma, a-cru, a-dre-sare, a-fla, a-fri-can-că, a-glu-ti-na, a-gro-nom, pe-hli-van, ne-hră-nit, su-plu, su-pra-fa-ță, a-tlet, a-tri-but, co-orig, de-ore-me**.

7. În cazul a trei sau mai multe litere-consoane aflate între litere-vocale, despărțirea se face după prima literă-consoană; regula se păstrează și atunci când în fața literelor-consoane sau după ele se află un diftong sau triftong: **an-ces-tral, as-pru, as-tru, cin-stea, con-tra, dez-gro-pa-re, de-lin-coen-tul, lin-gvist, fil-tru, noas-tră, voș-tri...**; **ab-strac-ți-u-ne, con-struc-tor, în-zdră-ve-ni** etc.

8. Excepții de la regula anterioară, despărțirea făcându-se după a doua literă-consoană:

a. dacă în grupul de trei litere-consoane există vreunul dintre grupurile **-ct-, -cț-, -pt-, -pț-**, despărțirea se face între consoanele componente ale acestuia din urmă (respectiv între **c** și **t/ț** sau între **p** și **t/ț**): **arc-tic, con-junc-tiv, con-junc-ți-e, punc-taj, re-demp-ți-u-ne, sculp-tor, somp-tu-os...**; la fel se procedează și în situația unor grupuri similare: **ast-mul, linc-șii, jert-fă, sand-vici...**;

b. despărțirea după a doua literă-consoană se face și în situația:

– compuselor din cuvinte întregi: **ast-fel, alt-ce-va, fi-ind-că, hand-ba-list**;
– compuselor cu elementul de compunere **port-**: **port-ba-gaj, port-jar-ti-er, port-mo-neu, port-man-tou, port-vi-zit, port-dra-pel, port-stin-dard, port-schi...**;

– derivatelor cu prefixele **post-** sau **trans-**: **post-be-lic, post-tra-u-ma-tic, post-re-vo-lu-ți-o-nar, post-șco-lar, post-șco-la-ri-za-re...**; **trans-bor-da, trans-car-pa-tic, trans-mi-si-bil, trans-fron-ta-li-er, trans-plan-ta...**;

– derivatelor, de la cuvintele de bază terminate în grupuri de consoane, cu vreunul dintre sufixele care încep cu o literă-consoană (**-lâc, -nic, -șor**): **savant-lâc, pust-nic, târg-șor ...**; la fel se desparte cuvântul **vârșt-nic**;

– unor împrumuturi specializate, mai vechi sau mai noi: **gang-ster, feld-spat, horn-blen-dă, tung-sten** (dar: **ângs-tröm**).

Notă! La cuvintele scrise (obligatoriu sau facultativ) cu cratimă sau cu linie de pauză, se admite, la capăt de rând, și despărțirea la locul cratimei sau al liniei de pauză, în situația:

– cuvintelor compuse/derivate și a locuțiunilor: **floarea-soarelui, ex-președinte, aducere-aminte...**;

– împrumuturilor la care articolul și desinențele se leagă prin cratimă: **acquis-ul, bleu-ul, show-uri...**;

– cuvintelor compuse complexe: **anglo – nord-american, nord – nord-est**;

– grupurilor ortografice scrise cu cratimă: **cerându-mi-le, fir-ar...**

Pentru această ultimă situație (grupurile ortografice scrise cu cratimă), **DOOM²** recomandă să se evite despărțirea când rezultă secvențe care nu sunt silabe (**dintr/-însul, într/-însa ...**), când ar rezulta o singură literă (**vrându-/l, du/-o, aruncă/-i, s/-a ...**) sau o consoană + *i* „șoptit” (**dă/-mi, ia/-ți ...**).

De asemenea, la grupurile ortografice mai scurte trebuie evitată despărțirea după pronunțare, întrucât s-ar mări nejustificat numărul cratimelor (**fi /r-ar, din /tr-un, în /tr-în /sul**).

Trebuie evitată și despărțirea la locul apostrofului, pentru păstrarea unității cuvântului (**al'fel, săru'/mâna ...**).

1. Precizează ce valori fonetice (vocală, semivocală, literă ajutătoare/cu valoare fonetică zero, vocală nesilabică/„i” șoptit) au literele subliniate în cuvintele/grupurile de cuvinte: *licean*, *frați*, *ceară*, *chemare*, *cheamă*, *a chinui*, *chinuiială*, *chiar*, *a chiorî*, *chiulangiu*, *cianură*, *nuci*, *a munci*, *ciot*, *ciudat*, *nicicând*, *deal*, *tragi*, *trage*, *gheară*, *ghemuît*, *triunghiul*, *totuși*, *ulmi*, *iepuri*.

2. Scrie numărul de litere și de sunete pe care îl conțin următoarele cuvinte: *gheață*, *Gheorghiuță*, *unghi*, *geologie*, *giardia*, *giulgiu*, *excursie*, *weekend*, *hobby*, *show*.

3. Selectează, din cuvintele/grupurile de cuvinte de mai jos, diftongii, triftongii și vocalele în hiat: *ieșean*, *urecheau*, *vegheai*, *voiai*, *cioară*, *chioară*, *georgian*, *deodorant*, *learcă*, *două*, *aisberg*, *licee*, *perpetuu*, *vasluiian*, *creează*, *ghioagă*, *ucrainean*, *fiică*, *duios*, *înșeuează*, *dumneaei*, *ești*, *ianuarie*, *mafiot*, *magazioner*.

Model: *continuarea* (u-a – vocale în hiat, ea – diftong ascendent)

4. Motivează, din perspectivă fonetică, folosirea cratimei în textele de mai jos:

a. *Mâna ta să le culeagă / Și să ni le-mpartă-n doi. / E povestea noastră-ntreagă / Scrisă-n veștedele foi...* (Octavian Goga, *Amurg*)

b. *El ca pe-o mireasă moartă o-ncunună despre ziori / C-un vâl alb de promoroacă și cu țurțuri lucitori.* (Vasile Alecsandri, *Gerul*)

c. *Casele-adunate, ca niște urcioare / Cu vin îngroșat în fundul lor de lut, / Stau în țărnu-albastru-al râului de soare, / Din mocirla cărui aur am băut.* (Tudor Arghezi, *Niciodată toamna*)

5. Desparte în silabe, conform regulilor pronunțării/silabației fonetice, următoarele cuvinte: *a abroga*, *acuarela*, *adițional*, *adsorbție*, *austriac*, *bielorus*, *beneficiu*, *bestseller*, *bikini*, *casierie*, *câteodată*, *conjunctură*, *conștiincios*, *croazieră*, *deasupra*, *deficient*, *delincent*, *demachiere*, *deodorant*, *fiasco*, *fițuică*, *fluorescent*, *fotoobiectiv*, *gaiță*, *gangster*, *genunchieră*, *geografie*, *gheizer*, *hacker*, *hertzian*, *hibrid*, *holocaust*, *impropriu*, *inversiune*, *înjunghietură*, *laimotiv*, *leucoplast*, *machiaj*, *maiestuos*, *maiou*, *maseur*, *metrou*, *moșierime*, *național*, *obiecție*, *pionier*, *proprietar*, *pustnic*, *service*, *subiectiv*.

II. LEXIC/VOCABULAR

A. CUVÂNTUL

În principiu, *cuvântul este elementul de bază al vorbirii, alcătuit dintr-un sunet sau un grup de sunete, având un sens actualizat într-un enunț și o întrebuințare gramaticală.*

În practica școlară, cuvântul, ca element fundamental de construcție a comunicării, poate fi analizat din mai multe perspective: